

Міністерство освіти і науки України
Київський національний університет будівництва і архітектури

ОСНОВИ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Методичні вказівки та завдання до контрольних робіт
та практичних занять для студентів спеціальності
073 «Менеджмент» заочної форми навчання

Київ 2019

УДК(67.99.17) 930.25

О-75

Укладач А.М. Савченко, старш. викладач

Рецензент О.М. Щербакова, старш. викладач

Відповідальний за випуск О.С. Волошкіна, д-р техн. наук,
професор

*Затверджено на засіданні кафедри охорони праці та
навколишнього середовища, протокол № 1 від 30 серпня 2018 року.*

В авторській редакції.

Основи конституційного права України: методичні
О-75 вказівки та завдання до контрольних робіт та практичних
занять / уклад. А.М. Савченко. – К.: КНУБА, 2019. – 16 с.

Містять рекомендації та завдання для контрольних робіт
та практичних занять з дисципліни.

Призначено для студентів спеціальності 073
«Менеджмент» заочної форми навчання.

ЗМІСТ

Загальні положення	4
Зміст практичних (семінарських) занять.....	5
Зміст самостійної роботи студентів.....	6
Завдання до контрольних робіт (рефератів).....	7
Методичні рекомендації щодо підготовки до практичних занять.....	7
Методичні рекомендації щодо виконання контрольних робіт (рефератів).....	8
Засоби для проведення поточних, модульного та підсумкового контролю.....	9
Питання для самоконтролю.....	11
Список літератури.....	12
<i>Додаток № 1.</i> Зразок сторінки «Зміст роботи».....	13
<i>Додаток № 2.</i> Зразок титульної сторінки контрольної роботи (реферату).....	13
<i>Додаток № 3.</i> Зразок «Списку використаної літератури».....	14

Загальні положення

Фахівці високого рівня в сучасному світі мають не лише бути спеціалістами у своїй сфері а й патріотами з високим рівнем правової свідомості й правової культури. Саме це потрібно державі Україна на сьогоднішньому етапі розвитку. Від майбутніх фахівців залежатиме не тільки належне, у рамках вимог закону, виконання ними функціональних обов'язків, але й можливість успішного захисту своїх законних прав та інтересів. Знання з дисципліни повинні сприяти розвитку правового мислення, почуття патріотизму.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен *знати*:

- основні положення Конституції України;
- основні виборчі системи;
- особливості формування органів державної влади України;
- основні види форм держави;

вміти:

- належним чином застосовувати в практичній діяльності юридичні терміни «право», «обов'язок», «закон», «конституція», «самоврядування»;
- провести правовий аналіз Конституції України;
- аналізувати практичну діяльність фахівців та посадових осіб держави з точки зору належного застосування правових норм у повсякденній професійній діяльності;
- відстоювати свої законні права та інтереси.

Вивчення дисципліни розраховано на один навчальний семестр та заплановано на 5 курсі, у 10 семестрі для студентів заочної форми навчання.

Загальна кількість годин, обсяг роботи студентів, види робіт і форма контролю наведені в таблиці.

Таблиця

Характеристика навчальної дисципліни								
Види навчальної роботи	Денна форма навчання				Заочна форма навчання			
	Рік підготовки				Рік підготовки 5			
	Семестр				Семестр 10			
	1	2	3	4	5	6	7	8
Лекції (год.)					6			
Семінарські заняття (год.)					6			
Самостійна робота (год.)					3			
Індивідуальна робота (год.)								
Індивідуальне завдання (к-сть)					1			
Вид контролю					залік			
Усього (год.)					45			

Зміст практичних (семінарських) занять

Зміст практичних (семінарських) занять наведено в табл. 1

Таблиця 1

№	Зміст практичних занять	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	2	3	4
1	Тема: Конституційний процес в Україні 1. Декларація про державний суверенітет 1990 р. 2. Акт проголошення незалежності України. 3. Закон України «Про право наслідування». 4. Проекти Конституції України. 5. Конституція України 1996 р. 6. Зміни Конституції України		1
2	Тема: Форми держави 1. Форми державного правління. 2. Форми державного устрою. 3. Політичний режим		1
3	Тема: Виборчі системи 1. Мажоритарна виборча система. 2. Пропорційна виборча система. 3. Змішана виборча система		1

Закінчення табл. 1

1	2	3	4
4	Тема: Органи державної влади України. Порядок їх формування та повноваження 1. Верховна Рада України – єдиний законодавчий орган в Україні. 2. Президент України – глава держави. 3. Виконавчі органи влади. 4. Судові та правоохоронні органи. 5. Місцеве самоврядування		1
5	Тема: Права і свободи людини і громадянина за Конституцією України 1. Міжнародні стандарти захисту прав людини. 2. Особисті права людини. 3. Політичні права людини. 4. Соціально-економічні та культурні права		1
6	Тема: Обов'язки громадян України 1. Конституційні обов'язки громадян України. 2. Відповідальність за порушення прав та невиконання конституційних обов'язків громадянами України		1
Разом:			6

Зміст самостійної роботи студентів

Зміст самостійної роботи студентів наведено в табл. 2

Таблиця 2

№	Зміст самостійної роботи студентів	Кількість годин	
		Денна форма навчання	Заочна форма навчання
1	Загальна характеристика Конституції України. Конституційний процес в Україні	-	5
2	Форми держави. Головні положення Конституції України	-	5
3	Народовладдя. Виборчі системи	-	5
4	Органи державної влади України. Порядок їх формування та повноваження	-	6
5	Права і свободи людини і громадянина за Конституцією України	-	6
6	Обов'язки громадян України	-	6
Разом:		-	33

Завдання до контрольних робіт (рефератів)

Індивідуальне завдання передбачено у формі реферату як ґрунтовний і самостійний аналіз зроблених теоретичних та практичних завдань курсу. Варіанти завдань наведено в табл. 3

Таблиця 3

№	Тема роботи
1	Україна – унітарна республіка
2	Референдуми і їх види
3	Виборчі системи в Україні і передових державах світу
4	Конституційні гарантії прав і свобод людини
5	Конституційний процес в Україні
6	Верховна Рада України – єдиний законодавчий орган України
7	Президент України – глава держави
8	Органи виконавчої влади в Україні
9	Судова влада в Україні
10	Місцеве самоврядування в Україні
11	Правоохоронні органи України
12	Загальна характеристика Конституції України
13	Особисті права людини в Україні
14	Конституційний обов'язок громадян України – захист Вітчизни
15	Державні символи України
16	Обов'язок громадян України – сплачувати податки
17	Політичні права громадян України
18	Права жінок в Україні
19	Захист прав дітей в Україні
20	Громадянство України
21	Питання мови в Україні
22	Права національних меншин в Україні
23	Соціально-економічні права громадян України
24	Уповноважений з прав людини у ВРУ

Методичні рекомендації щодо підготовки до практичних занять

- Готуючись до практичного заняття, студент має розглянути всі винесені на практичне заняття питання.
- При підготовці, в першу чергу, слід використовувати нормативно-правові акти, а підручники використовувати лише як додаток.

- Студент у письмовій формі в зошиті у стислому вигляді (розгорнутий план) готує відповідь на всі запитання.
- Оцінка студента залежить від наявних у нього теоретичних знань та вміння застосовувати законодавство у сфері освіти.

Методичні рекомендації щодо виконання контрольних робіт (рефератів)

- Контрольні роботи виконуємо на аркушах формату А-4 (дозволяється друкований та написаний від руки текст).
- Друкуючи роботу використовуємо шрифт розміром 13–14 пт. Arial або 15 – 16 пт. Times New Roman, міжрядковий інтервал 1,2.
- Об'єм роботи в друкованому вигляді 12–20 сторінок.
- Робота має містити: титульну сторінку, зміст роботи, передмову, викладені теоретичні питання, висновки та список використаної літератури.
  - Зразок правильно оформленої титульної сторінки наведено в дод. 1.
  - Нумерація сторінок встановлюється в правому нижньому куті аркуша і починається зі сторінки №2, на якій розміщено зміст роботи. Титульний лист є сторінкою № 1, на якій номер не ставиться.
  - Зміст роботи – це перелік заголовків, рубрик, завдань. Заголовки змісту повинні повторювати заголовки в тексті. Скорочувати або давати їх в іншій редакції не дозволяється. До змісту слід вводити всі заголовки роботи за винятком підзаголовків. Всі заголовки у змісті починаються з прописної літери без крапки в кінці. Останнє слово в заголовку з'єднується крапками з відповідним номером сторінки у правому стовпчику змісту. Зразок правильно оформленої сторінки «Зміст роботи» поданий у дод. 2.
  - Передмова – вступна стаття до роботи, яка містить відомості про роботу. Завдання передмови – розкрити значення теми, що розглядається в роботі, охарактеризувати джерела, що стали основою роботи, пояснити актуальність розглядуваної теми.
  - Висновки – заключна частина роботи. Вони мають вміщувати підсумкові тези, а також вказуються питання, що не були розглянуті в роботі, але безпосередньо стосуються тематики роботи.

- Список використаної літератури складається з двох частин. Перша частина перераховує нормативно-правові акти (кодекси, закони, постанови тощо), використані при виконанні контрольної роботи. Друга частина – додаткова література (статті, підручники тощо) Кожне джерело йде під окремим порядковим номером. Слід також вказати рік (дату) видання. Зразок оформлення сторінки «Список використаної літератури» викладено в дод. 3.

Засоби для проведення поточних, модульного та підсумкового контролю

- Експрес-контроль проводиться на лекції за матеріалом попередньої лекції. Тривалість контрольної – 5-7 хвилин. Під час відповіді не можна користуватися ніякими додатковими матеріалами. Студент повинен стисло відповісти на поставлене питання, за варіантом. Передбачається по кожній темі 2-4 варіанти. Питання формулюються відповідно до назви окремого параграфу теми попередньої лекції. Ціль проведення експрес-контролю: – привчити студента регулярно та планомірно працювати з конспектом лекції та рекомендованою літературою; – фіксація факту присутності (чи відсутності) студента на занятті.

- Опрацювання теми практичного заняття має на увазі розв’язування студентом задачі, що розглядається на практичному занятті, за індивідуальним варіантом (ІЗ). Ціль проведення опрацювання – вироблення у студента навичок рішення практичних задач з правового регулювання захисту прав споживачів.

- Модульний контроль проводиться на ІРК у формі захисту роботи з індивідуального завдання. Тривалість проведення контролю – 2 години. Ціль проведення модульного контролю – оцінювання ступеня володіння студентом вивченим матеріалом.

- Підсумковий контроль – залік проводиться в поза аудиторний час у формі співбесіди за тематикою дисципліни. Критерії оцінки наведені в табл. 4. Від заліку звільняються студенти, які за результатом модульного контролю отримали оцінки “відмінно” або “добре”, якщо вони згодні на зарахування цих оцінок як результатів підсумкового контролю.

Таблиця 4

За рейтинговою шкалою, оцінка	За національною шкалою, оцінка	За шкалою ECTS	
		Оцінка	Визначення
90-100	(відмінно, зараховано)	A	Відмінно – відмінне виконання, лише з незначною кількістю помилок
82-89	(добре, зараховано)	B	Дуже добре – вище середнього рівня, з кількома помилками
74-81	(добре, зараховано)	C	Добре – в загальному правильна робота з певною кількістю недоліків
64-73	(задовільно, зараховано)	D	Задовільно – непогано, але зі значною кількістю недоліків
60-63	(задовільно зараховано)	E	Достатньо – виконання задовольняє мінімальні критерії
35-60	(незадовільно, не зараховано)	FX	Незадовільно – з можливістю повторного складання
1-34	(не допущений, не атестовано)	F	Незадовільно – з обов'язковим повтором

Питання для самоконтролю

1. Україна – унітарна республіка.
2. Україна демократична, правова і соціальна держава.
3. Референдуми і їх види.
4. Виборчі системи в Україні.
5. Кабінет міністрів України.
6. Конституційні гарантії прав і свобод людини.
7. Конституційний процес в Україні.
8. Верховна Рада України – єдиний законодавчий орган України.
9. Конституційний суд України.
10. Президент України – глава держави.
11. Органи виконавчої влади в Україні.
12. Судова влада в Україні.
13. Місцеве самоврядування в Україні.
14. Депутатська недоторканність.
15. Правоохоронні органи України.
16. Загальна характеристика Конституції України.
17. Особисті права людини в Україні.
18. Конституційний обов'язок громадян України – захист Вітчизни.
19. Державні символи України.
20. Обов'язок громадян України – сплачувати податки.
21. Політичні права громадян України.
22. Права жінок в Україні.
23. Захист прав дітей в Україні.
24. Громадянство України.
25. Питання мови в Україні.
26. Права національних меншин в Україні.
27. Соціально-економічні права громадян України.
28. Уповноважений з прав людини у ВРУ.
29. Декларація про державний суверенітет.
30. Акт проголошення незалежності України.

Список літератури

1. Валєєв Р.Г. Освітнє право України: навч.посібник. – Луганськ: Луганська правова фундація, 2011. – 287 с.

Рекомендована література

Базова

1. Конституція України, 1996 р. – К, 2010. – 86 с.;
2. Погорілко, Віктор Федорович Правознавство: підручник / В.Ф. Погорілко, Г.А. Шпиталенко. – Київ : Каравела, 2010. – 591 с.
3. Погорілко, Віктор Федорович Основи держави і права України: Підручник. – К. : Знання, 2008. – 583 с.
4. Шпиталенко, Г. А. Основи правознавства: навч. посібник. – Київ : Каравела, 2003. – 381с.

Додаткова

1. Біленчук, П.Д. Місцеве самоврядування в Україні. Муніципальне право: навч. посібник для вузів. – Київ : Атіка, 2000. – 304 с.
2. Шпиталенко, Г. А. Основи правознавства: навч. посібник. – Київ : Каравела, 2003. – 381с.
3. Правознавство: навч. посібник / Мін-во освіти і науки України; За ред. В.В.Копейчикова. – 3-є вид., перероб. та доп. – Київ : Юрінком Інтер, 2001. – 638 с.
4. Правознавство: навч. посібник / за ред. С.В. Дрожжиної. – К. : Знання, 2006. – 350 с.

Інформаційні ресурси

1. <http://library.knuba.edu.ua/>
2. rada.gov.ua
3. ovu.com.ua

Зразок сторінки «Зміст роботи»

ЗМІСТ РОБОТИ

Передмова.....	3-4
1. Конституційні права громадян України	
1.1. Право на життя та інші особисті права.....	5-9
1.2. Політичні права.....	10-12
1.3. Соціально-економічні права.....	13-15
1.4. Культурні права.....	16-17
Висновки.....	18
Список використаної літератури.....	19-20

Зразок титульної сторінки контрольної роботи (реферату)

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БУДІВНИЦТВА І АРХІТЕКТУРИ

Кафедра охорони праці та навколишнього середовища

КОНТРОЛЬНА РОБОТА
З дисципліни «Основи конституційного права України»

Варіант № 1

Виконав студент 51 групи ЗМО
Будівельного факультету
Авраменко Микола Миколайович
Перевірила ст. викладач Савченко А.М.

Київ 2019

Зразок «Списку використаної літератури»

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Нормативно-правові акти:

1. Конституція України // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Закон України «Про освіту» від 05.09.2017 № 2145-VIII.
3. Закон України «Про вищу освіту» від 1.07.2014 № 1556-VII.

Додаткова література:

1. Біленчук, П.Д. Місцеве самоврядування в Україні. Муніципальне право: навч. посібник для вузів. – Київ : Атіка, 2000. – 304 с.
2. Шпиталенко, Г. А. Основи правознавства: навч. посібник. – Київ : Каравела, 2003. – 381 с.
3. Правознавство: навч. посібник / Мін-во освіти і науки України; за ред. В.В.Копейчикова. – 3-є вид., перероб. та доп. – Київ : Юрінком Інтер, 2001. – 638 с.
4. Правознавство: навч. посібник / За ред. С.В. Дрожжиної. – К. : Знання, 2006. – 350 с.

Навчально-методичне видання

ОСНОВИ КОНСТИТУЦІЙНОГО ПРАВА УКРАЇНИ

Методичні вказівки та завдання до контрольних робіт
та практичних занять для студентів спеціальності
073 «Менеджмент» заочної форми навчання

Укладач САВЧЕНКО Антоніна Михайлівна

Комп'ютерне верстання *І.Ю. Войтюшенко*

Підписано до друку 12.02.2019 р. Формат 60 × 84_{1/16}

Ум. друк. арк. 0,93. Обл.-вид. арк. 1,0.

Електронний документ. Вид. № 13/Ш-19.

Видавець і виготовлювач

Київський національний університет будівництва і архітектури

Повітрофлотський проспект, 31, Київ, Україна, 03680

Е-mail: red-isdat@ukr.net, тел. (044)241-54-22, 241-54-87

Свідоцтво про внесення до Державного реєстру суб'єктів
видавничої справи ДК № 808 від 13.02.2002 р.